# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר את 4 הצורות של הבינוני (יחיד, יחידה, רבים, רבות)
- להבחין בין בינוני כפועל בהווה לבין בינוני כשם עצם או תואר
- לזהות מילים שנכתבות אותו דבר בהווה ובעבר ולהבין לפי ההקשר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א׳ – חלק א – שאלות אמריקאיות

1. ג – 4
2. א – פועל בהווה
3. ב – שם עצם
4. ג – שם תואר
5. ב – מי? או איזה?
6. ג – לומדות

### חלק ב׳ – חלק ב – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בינוני יכול לשמש גם שם עצם או תואר
2. נכון – תלוי בהקשר של המשפט
3. לא נכון – היא יכולה להיות גם בעבר, כמו 'אתמול הוא רץ'
4. נכון – כמו השומר, המורה
5. לא נכון – יש 4 צורות: יחיד, יחידה, רבים, רבות

### חלק ג׳ – חלק ג – השלמת מילים

1. שומר
2. שומר
3. מורה
4. רותחים
5. סופרת
6. אוהבים

### חלק ד׳ – חלק ד – התאמה בין משפט לסוג המילה

- 1 – ד (מורה - שם עצם, מסבירה - פועל בהווה)
- 2 – ה (רותחים - שם תואר)
- 3 – ב (שומר - פועל בהווה)
- 4 – א (השומר - שם עצם)
- 5 – ג (אוהבים - פועל בהווה, רבים)

### חלק ה׳ – חלק ה – זיהוי הקשר

1. המילה עכשיו מראה שמדובר בזמן הווה, למרות שהכתיב דומה לעבר
2. לדוגמה: נועה סופרת את הכסף / הסופרת כתבה ספר חדש

### חלק ו׳ – חלק ו – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שכל משפט מדגים נכון את השימוש המבוקש ושהמילה בצורת בינוני תקינה

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- יחיד, יחידה, רבים, רבות
- שואלים אם המילה עונה על 'מה עושים' (פועל) או על 'מי/איזה' (שם עצם/תואר)
- למשל רץ/רצה - ההקשר בזמן קובע את המשמעות

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בקריאת הדוגמאות מכרטיס ההסבר ולבקש מהתלמידים לזהות את סוג המילה בעל פה
- מומלץ להדגיש את שאלת 'מה או מי' ככלי מרכזי לזיהוי ההבדל בין פועל לשם עצם
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר לתלמידים לשתף משפטים בקול ולתקן יחד בכיתה

# דף תרגול: צורת הבינוני

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בינוני זה הווה. לפעמים המילה מתארת פעולה, ולפעמים היא שם של מישהו או תיאור. נלמד להבחין.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **בינוני** | צורת הפועל בזמן הווה |
| **יחיד** | צורה לזכר אחד, כמו שומר |
| **יחידה** | צורה לנקבה אחת, כמו שומרת |
| **רבים** | צורה לזכר רבים, כמו שומרים |
| **רבות** | צורה לנקבה רבות, כמו שומרות |
| **שם עצם** | מילה שעונה על השאלה מי או מה |
| **שם תואר** | מילה שמתארת שם עצם |
| **הקשר** | המילים שמסביב שעוזרות להבין את המשמעות |

## 1 חלק א׳ – חלק א – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** כמה צורות יש לבינוני?

א) 2 ב) 3 ג) 4 ד) 5

**2.** מה המילה שומר במשפט הזה?

א) פועל בהווה ב) שם עצם ג) שם תואר ד) שם פרטי

**3.** מה המילה השומר במשפט הזה?

א) פועל בעבר ב) שם עצם ג) שם תואר ד) פועל בעתיד

**4.** מה המילה רותחים?

א) פועל בהווה ב) שם עצם ג) שם תואר ד) פועל בעבר

**5.** איזו שאלה שואלים כדי לזהות שם עצם?

א) מתי? ב) מי? או איזה? ג) כמה? ד) למה?

**6.** מה הצורה לרבות של לומד?

א) לומדים ב) לומדת ג) לומדות ד) לומד

## 2 חלק ב׳ – חלק ב – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | צורת הבינוני היא תמיד פועל ולא יכולה לשמש שם עצם. | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 2 | המילה 'מורה' יכולה להיות גם פועל וגם שם עצם. | ☐ | ☐ |
| 3 | המילה 'רץ' תמיד נמצאת בזמן הווה. | ☐ | ☐ |
| 4 | אפשר להוסיף ה׳ הידיעה לבינוני כשהוא משמש שם תפקיד. | ☐ | ☐ |
| 5 | לבינוני יש רק צורה אחת לזכר ולנקבה. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – חלק ג – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** איתי _____ על אחיו הקטן (פועל בהווה מהשורש שמר).

**2.** ה_____ פתח את השער לפני שנכנסנו.

**3.** ה_____ הסבירה את השיעור בצורה ברורה.

**4.** בכוס יש מים _____ ולכן צריך להיזהר.

**5.** נועה _____ עד מאה בלי טעות (פועל בהווה).

**6.** הילדים _____ לשחק בחצר בית הספר (פועל בהווה, רבים).

## 4 חלק ד׳ – חלק ד – התאמה בין משפט לסוג המילה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** המורה מסבירה את השיעור | ___ | **א.** השומר - שם עצם |
| **2.** בכוס יש מים רותחים | ___ | **ב.** שומר - פועל בהווה |
| **3.** דניאל שומר על הצמחים | ___ | **ג.** אוהבים - פועל בהווה, רבים |
| **4.** השומר בשער חייך אלינו | ___ | **ד.** מורה - שם עצם, מסבירה - פועל בהווה |
| **5.** הילדים אוהבים לשחק בחצר | ___ | **ה.** רותחים - שם תואר |

## 5 חלק ה׳ – חלק ה – זיהוי הקשר

ענו בקצרה.

**1.** הסבירו מדוע במשפט 'עכשיו מאיה רצה במסלול' המילה 'רצה' היא פועל בהווה, ולא בעבר.

**2.** כתבו משפט שבו המילה 'סופרת' משמשת כפועל בהווה, ומשפט נוסף שבו היא משמשת כשם עצם.

## 6 חלק ו' – חלק ו – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו שלושה משפטים: אחד שבו מילת בינוני משמשת כפועל בהווה, אחד שבה היא משמשת כשם עצם, ואחד שבו היא משמשת כתואר.

### כרטיס יציאה

מהן 4 הצורות של הבינוני?

כיצד מבחינים בין בינוני כפועל לבין בינוני כשם עצם?

תנו דוגמה למילה שנכתבת אותו דבר בהווה ובעבר.

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀